

LLIBRES

Joan Cuscó i Clarasó

Addams i Catalunya

TÍTOL
 Democràcia i ètica social

AUTOR
 Jane Addams

EDITORIAL
 Universitat de Barcelona

Edicions

LLOC I ANY D'EDICIÓ
 Barcelona 2022

PÀGINES
 230

De la mà de Núria Sara Miras i Paula Przybylowicz, la filòsofa i activista estatunidenca Jane Addams (1860-1935) ha estat traduïda al català. Es tracta del llibre *Democràcia i ètica social* d'aquesta reformadora social, feminista i pacifista. Un text en què Addams enllaça amb encert i rigor la seva pràctica social i la reflexió teòrica. Un llibre circular, ja que comença el primer i el darrer capítol amb la mateixa idea: “Tot indici o espurna de democràcia més àmplia i satisfactòria [...] tendeix a escapolar-se'ns de les mans quan provem de posar-la en pràctica, i això ens deixa desorientats i perplexos”. Una idea de gran actualitat. El repte de guanyar en llibertat i el repte de reconciliar l'individual i el col·lectiu. I és que: “En tota comunitat hi ha persones que encara no han sentit l'escrúpol social”, afegeix. Addams és ponderada, coneix el terreny que trepitja, cerca nous equilibris, té una bona formació i la demostra... I la seva força rau en què no és una teòrica de saló, tot i que algun capítol es nota antic. I és que: “La vida seria més fàcil si només se'ns pogués jutjar o només poguéssim jutjar els altres per la puresa dels motius”. Cal felicitar-nos de tenir, per primera vegada, Jane Addams en català. Ja tocava! Ara bé, la seva presència i influència en la cultura catalana contemporània havia estat important, almenys des de l'any 1911 i gràcies al pedagog Eladi Homs, que va anar a conèixer i que va divulgar a casa nostra els seus mètodes i projectes. De fet, entre 1911, a *La Crònica de Valls* i al *Poble Català*, per exemple, i 1935, Addams és present en la cultura catalana, fins i tot una revista infantil com *Patufet* en parla als nens l'any 1913. I sap greu que en la introducció d'aquesta traducció no se'n parli, d'aquesta vinculació. Una Catalunya, la del primer terç del segle XX, en què, com diu Diego Ruiz l'any 1908, l'alliberament nacional, el social i el de les dones han d'anar agafats de la mà, ja que responen a una mateixa causa: la de la llibertat i la de la modernitat. El llibre és àgil i Addams escriu de manera molt pedagògica. No debades, en el seu origen hi ha l'oralitat i la divulgació. Presenta les idees i les argumenta. Se'ns mostra propera i ensenya que per a pensar amb rigor cal atendre la pràctica (estar al peu del canó) i estar al cas dels avenços científics i tenir una bona formació (poder crear una visió adequada del món) i saber transmetre. Voluntat de fer, de transformar i de pensar. De trobar solucions als reptes. Cal destacar la cura i bon sentit de la traducció, l'estudi introductor i les notes que enriqueixen aquest llibre, que serà de bon llegir tan per a interessats per la filosofia com per l'educació social o la reflexió política.